

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 5. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

Mødet med digteren Brecht

Brecht i udvalg. Beretninger, Betragtninger og Belæringer. Udvalgt og oversat af Regnar Mandsbjerg. 638 sider. 300 kroner. Det poetisk...

Slå op i Den smalle bog

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Flere indlæg fra Den smalle bog

- Afstanden mellem en engel og et lig
Bjørn Thomsen
Slagger Forlaget
Fuglekøjen 2016 107 sider, 149 kr. Af Jakob Brønnum Jeg har været igennem flere faser i min læsning af ...
- Fotobog.
Klimaforandringer.
Naturvidenskab.
Kultur. Taleban.
Malawi. Syrien
Daniel Rye: "Mens vi venter", Book Lab 2019, 119 sider, 345 kr. Anders Holst Bodin: "Klimakrisens rodder. Et spadestik dybere i kampen..."
- De voldtagne og de døde
Tore Rørbæk og Mikkel Sommer
"Shingal", Grafik
Novel, Forlæns
2019, 108 sider, 199,95 kr. Rikke Villadsen og Bjørn Rasmussen: "3 piger"...
- Mødet med digteren Brecht

lørdag den 7. december 2019

Skønheden er en sol, der brænder ud

Hverdagen er grusom. Universet er grumt. Livet er et mellemstil - Nye digte af Søren R. Fauth insisterer på at kombinere disse vilkår med skønheden

Søren R. Fauth
På Jupiter findes fortiden ikke, digtsamling (m.m.)
56 sider, 199,95 kr.
Fotografier Frej Rosenstjerne
Forlaget Ekbåtana

Af Jens Carl Sanderhoff

Jeg vil glimte i mit næste liv
blive seks milliarder år gammel
se solen brænde ud
i stedet for at sidde her
kortvarigt
vente på en form
et indhold
passende til det mellemstil
vi i mangel af bedre kalder liv

Sådan begynder Søren R. Fauth (f. 1971) sin nye og tredje digtsamling, På Jupiter findes fortiden ikke. Uden stort begyndelsesbogstav, som faldt vi ned midt inde i noget eller måske som kontrast til den patos, han opererer med. Han betegner selv stilen som 'ny pathos', og den vil jeg vende tilbage til, for først og fremmest har denne digtsamling fået mig til at tænke over, hvad det vil sige at anmelde en bog, og derfor begynder jeg et helt andet sted end i Fauths univers.

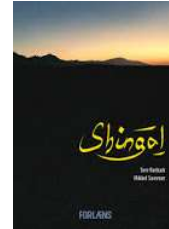
NOGET OM AT

ANMELDE: At anmelde en bog er en disciplin på lige fod med andre former for vidnesbyrd. Anmeldelsens troværdighed hænger tæt sammen med anmelderens, og derfor er det altid interessant at vide noget om

anmelderen, for det kan kaste lys over de holdninger, der uundgåeligt vil snige sig ind mellem linjerne, eller måske (som fx Lars Bukdahl bedriver anmelderi) direkte er en forlængelse af hans eget liv og værk. Jeg er digter, forfatter til flere romaner og altså også anmelder, og det betyder jo indlysende, at jeg ser på håndværket med farvede briller; ville jeg bruge sådan en formulering, ville jeg bryde teksten på den måde etc. Jeg prøver at gøre mig umage med at lade være, for det øjeblik min egen praksis bliver anvendt på andres værker, da bliver anmeldelsen noget andet end anmeldende. Ethvert værk er gjort på (mindst) en præmis, og hvis man ikke anmelder netop værket og præmissen/præmisserne for værket, så bliver det noget andet, man skriver om; en bog, som ikke er skrevet, men som anmelderen ville foretrække fremfor det, der skal vurderes.

Man kan så også vælge at være den gode eller den onde anmelder. Mange synes det er sjovt at læse den onde anmeldelse frem for den gode. Der er mere svirp i formuleringerne, og værdierne kommer tydeligere i spil – eller gør de nu også det? Her i senåret 2019 har Bukdahl kørt en serie samtaler med andre anmeldere om det onde, om fryden ved at læse en svidende eller morderisk gennemhøgning af et værk, og det er i mine øjne et tydeligt krisetegn; når nu litteraturen alligevel er kørt ud på et stejlt nedadgående sidespor, skal vi så ikke bare gi' den gas og svælge i nederdrægtigheder på værkets og præmissens bekostning, synes mottoet at være. Jeg er ikke vild med den holdning. Jeg er ikke vild med, at vi går baglæns ind i fortidens mere uciviliserede attituder, faktisk mener jeg, at litteraturens tilbagegang burde være anledningen til det modsatte; at værdsætte det hele, og se nysgerrigt på de forskelle som hersker. Selvfølgelig er bøger forskellige. Som mennesker i øvrigt.

De voldtagne og de døde

Få en mail, når Den smalle bog udkommer

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▶ 2020 (2)
- ▼ 2019 (49)
 - ▼ december (5)
 - De voldtagne og de døde
 - Fotobog. Klimaforandringer. Naturvidenskab. Kultur...
 - Rasende, næsten helt ubevidste følelser
 - Forargelig usynliggørelse
 - Skønheden er en sol, der brænder ud
 - ▶ november (5)
 - ▶ oktober (2)
 - ▶ september (3)
 - ▶ august (4)
 - ▶ juli (4)
 - ▶ juni (5)
 - ▶ maj (4)
 - ▶ april (3)
 - ▶ marts (6)
 - ▶ februar (4)
 - ▶ januar (4)
- ▶ 2018 (43)
- ▶ 2017 (36)
- ▶ 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- antologi (1)
- boganmeldelse (63)
- dagbøger (1)
- digtsamling (21)
- En litterær refleksion (5)
- essay (4)
- eventyr (1)
- fabler (1)
- faglitteratur (8)
- klassikerlæsning (12)
- kortroman (2)
- kunstbog (4)
- lyrik (3)
- noveller (3)
- prosa (5)

Brecht i udvalg.
Beretninger,
Betragtninger og
Belæringer. Udvalgt
og oversat af Regnar
Mandsbjerg. 638
sider. 300 kroner. Det poetisk...

Det var første del af mit sidespring. Lige om lidt kommer vi til Søren R. Fauths digte, men først skal vi se på bogen som genstand.

NOGET OM LIGEVÆRDIGHED: Og så er jeg alligevel lidt i gang med anmeldelsen, for her skal det handle om det kunstneriske møde, der også finder sted i denne bog, for det er en gudesluk genstand, og det er Forlaget Ekkbåtana, omslagsdesigner Rakel Thorning-Vater (ganske vidunderligt navn for øvrigt), satsstilletæller Simon D. Kristensen og fotograf Frej Rosenstjernes skyld. Selve omslaget har en vis 80'er-æstetik over sig, med halvblank og blank prægning af nogle af Rosenstjernes meget vellykkede fotografier bl.a. fra serien 'One cm above the emptiness', som også er gennemgående for resten af bogværket, for hele vejen gennem samlingen møder vi forskellen mellem håndværk og masseproduktion, i kraft af helsider med farvetryk fra trykkeriet og fotografier indsat i små fotohjørner, originale prints fra Rosenstjernes værksted (formoder jeg), og det hele er sammenflettet med Fauths digte, der hænger mildt og luftigt på siderne som en samtale en sommernat. Ja, det er næsten så tæt på et kunstobjekt, en bog kan komme, og jeg er meget begejstret for helhedsindtrykket!

NOGET OM FOTOGRAFIERNE: Selvom det her er en anmeldelse af Fauths digtsamling, kan jeg ikke undlade at kommentere fotografierne især, for bogen ville være noget helt andet end den smukke kreation, den er blevet til, hvis de var fraværende. Jeg kendte ikke Frej Rosenstjerne (f. 1981) og hans værker før denne udgivelse, men allerede da jeg så opslag fra forlaget om den kommende bog, blev jeg fascineret af de indbyggede tidsforskydninger i serien 'One cm above the emptiness'. Det er lidt svært at afgøre, om det kun er billeder fra denne serie, der er anvendt til bogen, for når man besøger Frejs hjemmeside og ser serien igennem, er der flere fra serien, der ikke er med i bogen, og flere billeder i bogen, som ikke er vist på hjemmesiden. Men det er en mindre detalje, for alle fotografierne er gode, stemningsmættede og sanselige. En virkelighed, der lider under små forskydninger af den ene eller anden art. Tjek selv efter på www.rosenstjerne.com, det er et vildt besnærende billedunivers.

NOGET OM DIGTENE: Ja, det her er en anmeldelse af Søren R. Fauths nye digtsamling 'På Jupiter findes fortiden ikke', og for lige at markere det kommer her et digt (s.35):

det begyndte for tretten komma syv milliarder år siden
i et inferno af lys og partikler
og er nu et enormt univers med nogle indbyggere
der studerer himmellegemer
sorte huller
mørkt stof
og undrer sig

Dette er som sagt Fauths tredje digtsamling siden debuten, Universet er slidt, der udkom på Forlaget Wunderbuch i 2013. Denne første digtsamling var også enestående i sin form, da det var et langdigt trykt på ét stykke papir, en leporellobog for viderekommende, og den havde på samme måde som den nye udgivelse noget meget konkret over sig, som vidner om en æstetisk vinkel på selve udgivelsen. Det er ikke det eneste, der giver debuten og den nye samling et slægtskab, og jeg kunne sagtens fristes til at kalde de nye digte et appendiks til begyndelsen.

Som jeg skrev i indledningen, dumper vi lige ned i en åben tekst, et motto nærmest, der lægger fra land uden stort begyndelsesbogstav, eller i det mindste med en insisteren på ydmyghed. Samtidig folder Fauth sig ud i 'ny pathos', som han kalder det, for sjældent har man set en så tydelig ansøgning om adgang til uendeligheden, og det er et spor, der zigzagger gennem hele værket. Fauth vil være udødelig eller gud eller bare være udstyret med en eller anden form for mening i al den meningsløshed, han med sin ene side af bevidstheden registrerer, mens den anden 'nøjes' med livet, som det brutalt udspiller sig for ham. Disse to sider kæmper om siderne og er strøet løst over de hvide ark, som om der var en ligeværdighed mellem dem, men det er der ikke, for ellers havde han aldrig skrevet bogen, og det er lidt et problem for teksterne, digtene, at de to sider af samlingen aldrig rigtigt kan mødes, for der er noget skurrende over den profane del, som mangler poesi i sit udtryk. Det er en digtsamling. Det står på omslaget, men det burde måske snarere have været en tekstsamling.

Når man indstifter en 'ny pathos' i et poetisk univers, som Fauth forsøger, så bør den vel som det mindste været udstyret med en sproglig overvejelse, der kan spores i formuleringerne, men jeg savner i langt højere grad en tydelig hånd i projektet. For mig er der en diskrepans her, men jeg lever fint med den, for digtene er så løse, at også det virker bevidst. Måske tolker jeg for meget ind i teksterne, men det slægtskab med debutdigtsamlingen, Universet er slidt, som jeg omtalte før, har en fantastisk effekt, som at høre hvad der skete med Tornerose efter eventyret var slut, og hvis man ikke har læst Fauths debut, så kan jeg kun anbefale, at man får det gjort – hellere nu end i morgen – for det giver altså den nye digtsamling en helt anden valor og pondus.

jeg husker stadig det første kys i den vinterklare nat
dine røde læber mod mine
hænderne i dit hår

duften af dine glemte luffer

»kærligheden findes ikke«
sagde jeg
»kærligheden findes«
sagde du

- prosadigt (2)
- roman (13)

Sidevisninger i alt

103,861

Dette digt står på side 9 i den nye samling. Fauth blander sine digte kraftigt op med noget, der kan forekomme banalt eller direkte ungdommeligt uspoleret, og det ville slet ikke virke for mig, hvis ikke jeg allerede kendte debuten Universet er slidt, for det fjerner den umiddelbare kvalme ved digtet om kærligheden eksistens (s. 9), og når Fauth fx benytter sig af videnskabelige brokker og lette omskrivninger i et til tider florumvundet sprog, så risikerer man poesien. Indimellem slipper han godt fra det, andre gange not so much, men det er måske det, han mener, når han taler om at arbejde med en 'ny pathos'? Det bliver aldrig tydeligt, men sårbarheden er tydelig, og af og til for tydelig, for når man er inde i det private stof, så skal man huske det væsentligste, ellers skal man lade det ligge, og i de mere private digte sidder jeg hele tiden med en følelse af, at jeg læser en løgn. Fakta er hardcore, men det er en svær størrelse i digte og måske især i patetiske digte. For at man som læser skal føle, skal man forstå, og forståelsen er bundet hårdt sammen med forklaringen. Hvis man vælger at være trist i en tekst, er det godt, hvis også det teksten siger er trist; det er ikke let at være menneske, hvis man beslutter sig for, at det ikke er let at være menneske.

Nu kan det lyde, som om jeg ikke bryder mig om Fauths nye digtsamling, men så har man ikke læst anmeldelsen, og især ikke det, der står mellem linjerne. Faktisk er jeg ret begejstret for Fauths bidrag til den danske poesie, for han virker pænt uspoleret, og jeg håber da heller ikke, at han misforstår mig, for dette skal være en uforbeholden opfordring til at klo på, så lige præcis denne art eller afart af poesien findes; et sted hvor det grumme er parret med skønheden. Her et sidste digt (s. 21) som eksempel:

en komet strejfede jorden i dag
de sagde det selv i nyhederne
det har stået på facebook på twitter
har været vist på snapchat på instagram

jeg så den med egne øjne
den trak sin hale gennem skoven på skråningen ved Røjle Klint
rødt sprang op og satte sig fast på himlen
så forsvandt den igen

gled langs bunden ved badebroen
hænderne gennem det slanke grønt flimrende tavst svajende tang

Som jeg skrev indledningsvist, har denne digtsamling fået mig til at tænke over det at anmelde en bog, og hvad man som anmelder har pligt til, for det er en pligt at anmelde. Alle, der siger noget andet, har en dagsorden og er udstyret med en vilje til magt. Jeg er ikke et magtmenneske. Hvis jeg anmelder en bog, vil jeg lede efter begejstringen og fremhæve det, der giver mening. Alt, hvad jeg har sagt her, som kan misforstås, er uværdigt. Det er ikke det, jeg vil. De ord, som jeg har skrevet, skal ikke fortrydes, men bruges som argument for det modsatte. Fauth har ikke skrevet 'På Jupiter findes fortiden ikke', for at gøre mig eller andre tilfredse. Han har forsøgt at sige noget til mig. Han har forsøgt at sige noget til alle. Og det gør han. Hvad jeg kunne mene om hans metode, kan jeg stikke op, hvor solen ikke skinner, for det er mit eget ansvar som læser at modtage gaven. Fauth hæfter mig ikke af, selvom jeg ikke forstår hans valg, og jeg lytter nysgerrigt til det, han vil fortælle mig. Det er det mindste, man kan bidrage med som læser. Det er svært at være menneske, hvis man vælger, at det er svært at være menneske. Det vælger jeg så ikke. Jeg takker for bogen. Den er gudesmuk. Den er intim og til tider uforståelig i al sin private smerte, men den er først og fremmest en gave, og den er jeg glad for.

Indsendt af [Jakob Brønnum](#)

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

Kommenter som: Google-konto ▼

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)